

تایضو ویلمء تمکد فیرعت: مھدز ناپ اءسلج
تمکد مدء

مِحْرًا نَمَحْرًا اللهُ مَسْبُ
 نَيْمَاعِلًا بَرِّ اللهِ دَمَحًا
 هَلَا وَ دِمَحْمَنَ يَبِجْتُمَا اللهُ قَرِيضًا لَعُوقًا لَصَلَا وَ
 نَيِرْ هَاطِلًا
 نَيَعْمَجًا مَهْنَادَعًا لَعُوقًا لَعُوقًا وَ

ی لمع تمکد فیرعت

یندبلا ی لعس قنلا یئینلا عتسلایا یئیهلا لی یصحتل ریخال مَعُوقَر شَابِمِ اَهْتَر مَثْفُ اَیْلَمَعَا اَمَا وَ
 س قنلا ن من دبلا یئیر اهقنلا یئیدایقنلا یئیهلا وَ

هجیتد و هر متهکتسا ی لمع ، ی لمع تمکد
 ترشابم ریخل مع هب ناسنا هکتسا نیاشا
 ی ارادس فذات ، دوشد مز تلم ن آ هب و دشاب هتشاد
 دوشب ی ندب توق و تردق و فام ی توق و تردق
 ندب رب رهاق و دشاب هتشاد هطاحا ندب رب و
 رارق دوخ رایتخا رد ار ندب دناوتب و دشاب
 تئیه کی ، سفن اُطسا و هب نینچم و ، دهدب
 «. دوشب ادیب ندب ی ار ب ی راهقنا و ی دایقنا
 دوشب ادیب ندب ی ار ب رثأت و ل اعفنا هُبنج ی نعید
 و دیایب نورید دوخ ی شکر سد تلاد زا ندب و
 دوشب سفن روهمق

، دناه دومرف اجنیا رد ناشیا هک روطنامه
 هچره و درادن دوخ زا ی رایتخا هنوگچیه ندب
 نید ی قرف چیه هئسم نیارد و تساس سفن تسه
 نمؤم نید و حلاط و حلاص نید و ربیک و ریغص
 .تسینق ساف و

ی تاقلعت اجنیا رد «ندب» زا ناشیا روطنم

ن د ب ن اشیا نو چ ؛ دوشی م ن د ب ر ب ض راع هک ت سا
 ق ل ع ت م هک ی سفن و د ن ا ه ت فر گ ه د ا م م ل ا ع ا ه ب ن ج ک ی ا ر
 ه د ش ه د ا م ر و ه ق م ه ک ت سا ی سفن ، دوش ب ه د ا م م ل ا ع ا ه ب
 ا ی ن د م ز ا و ل و ض ا ر ع ا و ا ی ن د ر و ه ق م ی ن ع ی ، ت سا
 و ن د ی ی ا و خ و ن د ر و خ ه ب ن آ ع و ج ر ه ک ، ت سا ه د ش
 د ل ا و ا و ل ا و م ا ر د ر ث ا ک ت و ه ع ز ا ن م و ت ا و ه ش ع ا ف ط ا
 ی ن ا س ف ن ت ا ی ه ت ش م ر د ل غ و ت ، ه ص ل ا خ ر و ط ه ب و
 ر د ت ا ق ل ع ت ن ی ا م ا م ت ه ک ن ی ا ر ظ ن ه ط ق ن ز ا و ؛ ت سا
 ا ب ی ط ا ب ت ر ا چ ی ه و د ن ز ی م ر و د ه د ا م ش و د و ل و د
 ؛ د ن ا ه د ر و آ ن د ب ه ب ر ی ی ع ت ، د ر ا د ن د ر ج ت و ا ن ع م ا ه ب ن ج
 ه ک ت سا ی ی ا ه ه ب ن ج ن آ ه ب ه ر ا ش ا ا ج ن ی ا ر د ن د ب ی ن ع ی
 . د ر ا د ی م ه گ ز ا ی ن د م ل ا ع و ه د a م م ل a ع ر د ا ر ن a س n a

ایند تمذم زا دارم

ا د ع ب ه ک ت س ه ا ج ن ی ا ر د ی ل ا ک ش ا و ه ل ن س م ه ت ب ل ا
 ن ی ا ن آ و د ی آ ی م ا ج ن ی م ه ر د ن ا ش ی ا ت ر ا ب ع ر د م ه
 م س ج ه ک د ن د ر ک ی م ا ر ه ا ب ت ش a ن ی ا ا ه ی ل ی خ ا ق ب a س : ت سا
 و ی ه ن د و د ن ت ش a د ن ی ی م م ل a و ع ل a م ل ظ ا ا ر ت a ی ن a م س ج و
 ه ب a ر ن آ ل ا ث م a و ا ی ن د ز a ز a ر ت ح a و ا ی ن د Z a T M Z M
 ق ل ع T M D a S F و N و K M L a ع ی D a M و ی M S J T a H J N ی M ه
 ه ل Z a N ا ه B T R M ه D a M و M S J ه ک ی T l a C R D ؛ D n D R k y M
 ل ا ص a T M L Z M a J n y a R D و T s a D o J o T q i q d و D o J o
 ، D o J o L V a و D o J o D o X h k n y a T h j b ، D r a D n a n e m
 R S H D n a o T y M Z H M R i X Z a و T s a Z H M R i X
 R o V R D Z H M R i X . D o S H a Z و D n k a D i P S H a R T
 ه ک ی T r o V D N آ و D n k y M a D i P R o H Z و Z o R B ی F l T X M
 ه B h B T R M R H R D a R ی ی a H T ی o H ، D r ی g ی M D o X h B a
 ، L a T M M L a E R D : D e D ی M L ی k S H T h B T R M N a M h B S a N T
 M L a E R D و ، D r a D T r o V D L k S H B ی a ی L a T M T ی o H
 T ی o H h k n y a . D r a D ه D a M و M S J T ی o H ، ه D a M و ا ی ن د
 و T l a Z R و T a N a D B J o M ، D r ی g ی M D o X h B ی T o a F T M

دوشی مذ و ا تملظ

ندب ایآ ؛ تشاد ار ندب نیمه مرکا ربمغیپ
ار ندب نیمه ناگرزب و ایلوا ؛؟ دودس جز ربمغیپ
رد اهنآ ندب ایآ ؛؟ تسا فیتک اهنآ ندب ایآ ؛ دتراد
ی فرد نینچ میناوتی مذ لاصا ؛؟ تسا ملاوعلاملاً
حماکن نز اب ، تخاسی م هناذ مرکا ربمغیپ ؛ مینزب
ام هک دروخی م ی تلاوکام نیمه زا ، درکی م
ام هک دروخی م ی تابورشم نیمه زا ، میروخی م
غود ، دروخی م تبرش ، دروخی م بآ ؛ میروخی م
هدافتسا اهنیا زامه و و دروخی م ریش ، دروخی م
ربمغیپ و تسا تملظ ی انعم به مسجد ایآ . درکی م
هابتشا و درکی م ش دوزن طبل خاد ار تملظ
اهفردنیا همه ؛؟ درکی م اهراکنیا هک درکی م
!تسا هابتشا و طلاغ

تسا ترابع هکلب ؛ تسین هدام و مسجد ایند
زا ی رود تابجوم به قلعت ، قحطانم داعبنا زا
ی م بجوم قلعتنآ هک ی روما به قلعت و ، قح
و رانید دوزن یاربانب . دیوشد رود قحذا امشد دوشد
رانید زا دیناوتی مذ امشد هکنیا اما ؛ تسین ایند م هرد
و تسین ایند نز دوزن .تسا ایند دیرنگب م هرد و
عنام نز هکنیا اما ؛تسا راگدروپ رهاظم زا
و لز نم .تسا ایند ، دوشد ل ماکت به امشد ندیسر
امشدن هذل اغتشا و امشد قلعت اما ؛تسین ایند تید
، ی یایند تاروما زا مادکچیه .تسا ایند ، لز نم به
ی وحنه بر ار ش دوزن اسنا هکنیا اما ؛ دنتسین ایند
اب طابترا ی ارب ی لاجم رگید هک دنک اهنیا لوغشم
سردتو سیردتن یاربانب .تسا ایند ، دنک ادیپ قح
رگا مدرم را که به ی گدیسر و مّلت و میلعت و مدعو
ببر تهجه برگا و ،تسا ایند دشاب سفدت تهجه بر

هـب ار مدرم روما مامز .تسا ایند ریغ دشاب
ی یاهنیا و کاذ لاثما و تیجرم و ن تفرگ تسد
ش تئاند هبترم هکلب ،تسا ایند ،مینیبی م لاعفام هک
تسا ایند اهنیا مامت !تسا رتن ییایم ه ایند زا

،تسیند ایند تینامسج تهجهب ملاوعلاملاً
رگا اذل .تسا ی نامسج روما هب قلعت تهجهب هکلب
ی لو ،دیشاب هتشداند قلعتی نامسج لئاسم هب امشد
م ه امشد ،دوشب امشد ی ارب بجاد دیراد هک ی مولع
دیاشد و دیراد قلعتی مسج هب هکنیا اب دیتسه ایند رد
زاناسنا دوشب بجوم هچره سپ .دیشاب م ه جاتحم
و دهدب همادا ریسمر د دناوتد و دنامب زاب راگدروپ
قلعت قد تائیت هبنج هب قد زا و ارکذ و رکف
تسا ایند ،دنک ادیپ فارصنا و دریگب

هابتشا اجنیا رد ی ناهد خیش مو حرم نیاربان
تسا هتفگ هک هدرک

زا :تفگ *** ن طبام عم رهظ ام مدع جنگ
ن طولاً تب دو بنامیا

نیا *** تسیند ماشد و قارع و رسم نطونیا
تسیند مانار ناکتسا ی رهش نطو
حدم *** مامت ناطوانیا تسا ایند زا هکناز
1؟ مانلاً ریخ دنکی ک ایند

اذل ،تسا ایند زا اهن نطونیا نوچه هک دیوگی
حدم ار نیمزرسد و نطو تقوچیه مرکا ربمغیپ
ی تقیقد و دراد ی رگید روظنم ناشیا هتبلا .دنکی مذ
،تسا تسرد تقیقد نآ هک تسا هتفهذ رعش نیا رد
ی ناهد خیش مو حرم .تسا هابتشا رعش نیا دوخ هچرگ
تسا دراو م ه ثیدد رد هک روظنم امه :دیامرفی م

1 ،اولدو ناند ،ی لماء دمحم نیدلاء هب خیشی سرافراثا و راعشا تایلک
ص ۱۰.

هلا لا «نطو، نطو نیا»^۱ «نِامیلِا نِمِ نِطولِا بُد»
زا هک تِسا یِیا جنِامه و دوصقم نطو و «الله لا اِ
حیحصد و بوخر ایسب یِانعم انعم نیا. میاهدمآ اجنآ
تِسا تِیاور نیا یِاربی هیجو هیجوت و

یِانعم هب ار «نطو» میناوتی م ام هتبلأ
اجنآ رد دیاب ناسنا هک میریگب ماسا نیمزرس
یِاربو دنک عافدن آروغثو دودحزا و دنکی گدنز
یِلاکشات بحم نیا. دنک مایقن آنایک و دودح ظفد
هب تبسند ناسنا هک درادن یِلاکشاً لاثم؛ درادن
تِسا ماسا تموکد یِاراد هکنیا بابزا ناریا
یِاراد هکنیا بابزا هذ، دشاب هتشاد تبحم
نطو تروصنیا رد. تِسا یِیافار غج دودح کی
اجنآ رد ماسا تموکد هک تِسا یِیا جنآ ناسنا
یِریگید یِاجرد ناسنا هکنیا ولو، تِسا رارقرب
یِگدنز اقیرفا رد یِصخش رگا لاثم؛ دنکی گدنز
،تِسا یِریگید یِاجرد ماسا تموکد اما دنکی م
نآ هذ، دشاب هتشاد تسود ار ریگید یِاجن آ دیاب
دنکی م یِگدنز نآ رد هکی یِیا ج

دارفا و ناملسم هب «یِاخاد» نیاربانب
تموکد یِاراد هک دوشی م هتفگ یِیا هنیمزرس
عابتا» و «هناگیب» و «یِجراخ» و ،دنتسه ماسا
زا جراخ هک دوشی م هتفگ یِدارفا هب «هناگیب
تکلم دودح رد هچرگ، دنتسه ماسا تموکد
رد یِناملسم رگا نیاربانب. دنکی م یِگدنز ماسا
تِسا طلاغ، دشاب هعیش و ناملسم اقیرفا فرطن آ
یِدوخار و ا دیاب هکلب، میمانب هناگیب عابتا ار و ا هک
یِنعید ماسا رد هناگیب. درادن هناگیب ماسا. میمانب

۱. ۱۱ ص، ۱ ج، یِلماء رد خیش، لملا ال ما

ن او نعهب هئاگيبد هذ ،تعيرش و بهذم زا هئاگيبد
 ار يزرم و دد نآ .زرم و دد هئيسوبه هذد ادج
 نآ و فرطنيا ،دادم كي اب زيم كي يور كه
 ار حصو ايرد اتهسو و هپت اتود و دننكي م فرط
 .دوشي مذي گناگيبد ثعاب ،دننكي م هفاضا نآ هب
 روطنيا ينعيد ؛تسيند تاير ابتعا س اسارب م لاسا
 ي قرع ي هزغم اب رو خور عمدا ر فذ دنچ كه تسيند
 نآ ،دننك نبيعت فيلكت ايند كلام ي ارب ي قرو و
 نبيعت ار زرم نيا هئا ن و چه كه ديوكب م لاسا تقو
 زا ،دشاب هتشاد تسود ار اجنيا س كر ه ،دناه درك
 1!تساناميا

اهنتهذ تاينامسج و مسج و ندب نياربانب
 رطاخهذ ،دنتسه م ه حودمم هكلب ،دنتسيند مومذم
 اهنيا رد دوجو بتارم تايوه زا ي تيوه هكنيا
 دنتسه دِعْم و تاء اهنيا و تسا هدرك ادپ ي لجت
 .دسرب درجت ه لحر م هب حور و سفن هكنيا ي ارب
 !دركي مذ تسرد ار نآ ادخ كه دوب دب مسج رگا
 :ديامرفي م كه هفيرش هيا رد اذل

هُنْدَرٌ مُّثٌ * مَبِوْقَةٌ نَسْحًا يَفِي نَسْنِإٍ أَنْقَلَذَ دَقْلٌ ﴿١﴾
 2، ﴿بَن يَلْفُسَلَفَسًا﴾

،دناه دومرف اردصلام هچنآ فلاخر ب
 ،تسيند هدام ملاء ، ﴿بَن يَلْفُسَلَفَسًا هُنْدَرٌ﴾ زا روظنم
 زا ار ناسنام ينعيد ؛تسا ايند ملاء هب قلعت هكلب
 تيدحا ماقم و هضم تيوهوه ماقم و هبترم نآ
 هب ار وا هكنيا ات ميدروا نيباچ مكمك ،تيدحاو و
 هئسم ات دنچ و كسورع ات دنچ و ي بلح ات دنچ

1مرد ؛ ۱۶۵ ص ، ۸ ج ، ي سانشد ماما هب دوشد عوجر رتشييد علاطا تهج
 ص ، ي رصب ن او نعهذ تشيدد حرش تاسلج ن تم ، تداعسد ي ايميك رازفا
 ۳۲۹۶ و ۹۷۴
 2. ۵ و ۴ هيا (۹۵) نيتهروسد

دوخ هب ار وا لاك هكي روطه بيدر ك لوغشم
هك دنكي من ش نطو داي لا صا و تسا هدر ك لوغشم
:دراد هيا ليز رد اذل .تسا هدوب اجك رد

ن آ رگم»^۱؛ **﴿تَحْلِصًا أَوْلِمَعَوْ أَوْتَمَاءَ نَيِّدًا أَلِ﴾**
ماجنا ح لاصد لمع و دنروايد ناميا هك ي ناسك
» .دنهدي

اهنيا رگم ؟ دنتسين **﴿ن يَلْفَسُ لَفْسًا﴾** رد اهنيا ار چ
رگم ! ؟ تشادن ندب ربمغيي رگم ! ؟ درادن ندب
ي ياهنا ديامرفي م هيا ! ؟ تشادن هچب و نز ربمغيي
﴿هُنْدَرَزَا ، دَنْتَسَهْ ﴿تَحْلِصًا أَوْلِمَعَوْ أَوْتَمَاءَ﴾ هك
هُمَهْ : ديامرفي م هيا . دنتسه ي ننتسم **﴿ن يَلْفَسُ لَفْسًا﴾**
ار همه ام س پس ، دندوب **﴿م يَوْقْتُ نَسْحًا﴾** رد اهن اسنا
هطقن ز ا ه د ع كي طقف و ميروا **﴿ن يَلْفَسُ لَفْسًا﴾** رد
ي ننتسم **﴿ن يَلْفَسُ لَفْسًا﴾** نيا ز ا ، عاقب و رارمتسا رظن
أَوْلِمَعَوْ وَ أَوْتَمَاءَ﴾ هك دنتسه ي ناسك اهنا . دنتسه
﴿تَحْلِصًا﴾

اهيفن يملاطلا رذن و اوقتا نيدلا **﴿ي جُنْد مَثُ﴾** هيا
دنكي مني قرف چيه و تسا انعم نيمه هب مه ^۲ **﴿أَيْتَجْ﴾**
تسا ت لا يخت و ت لا يذ و ء اوها ملاء هب طوبرم و
و تسين دب منهج هتبا ؛ تسا منهج اهنيا همه هك
تسا ريخ مهن آ دوخ

ي انعم هب ار **﴿ن يَلْفَسُ لَفْسًا﴾** ن اوتي م ايا : ذيملت
تهج نيا ز ا طقف هكلب ، تفرگن هدام ملاء هب ق لعت
روطن يا شرهاظ و تسا لقت ملاء نوچ هك دشاب
زا ي ادج و لقتسم ار ي زيچ ره ن اسنا هك تسا
؟ تسا **﴿ن يَلْفَسُ لَفْسًا﴾** سپ ، دنبيبي م دحاو دوجو ن آ
هن ، تسا ن اسنا ديد هب طوبرم سپ : داتسا

۱. ۶ هيا (۹۵) نيتمروس
۲. ۲۷ هيا (۱۹) ميرمروس

ضحم ریخش دوزخ نوچ ، ناسنا دوزخ هب طوبرم
هب ﴿نَیْلِقْسُ لَفْسًا﴾ ی نعید .تسیند دب هدام سپ ؛تسا
تسا ندیدل قتسم و تالایختی انعم

لَفْسًا ﴿رد﴾ ﴿تَحْلِطًا أَوْلَمَعَوْ أَوْتَمَاءَ نِيذِلًا﴾
ن دبنیمه م ه دارفانیا هکی تلاحرد ، دنتسیند ﴿نَیْلِقْسُ﴾
، دنراد جاودزا و حاکد ، دنروخی م ، دنراد ار
، .. و دنراد ل یاسو ، دنراد ی گدنز ، دنراد نیمز
سپ ؛ دنتسیند ﴿نَیْلِقْسُ لَفْسًا﴾ رد ل احد نی عرد ی لو
ددرگی مرب ل یختن امه هب ﴿نَیْلِقْسُ لَفْسًا﴾

تسا راگدرو ری ی دوجو راثا زا هدام ملع
هبنج ی اراد ، میدرک ضرع اابقه کی روطن امه و
دنوادخ هطاحا ، رگید ترابع هب .تسا درجت
تادرجم رب و ا هطاحا زا رتمک ، هدام رب ل اعتم
م ه اب ی قرف چیه تایدام و تادرجم هکلب ؛تسیند
هرطیس و تردق تحت رد و د ره و دنکی مذ
﴿نَیْلِقْسُ لَفْسًا﴾ ار هدام ام ارچ سپ . دنتسه راگدرو ری
!؟ میماند

لَا تَمَّ ؛تسا بجاد اهنیا هکنیا رطاخه ب : ذیملت
، دوشی م زاب اهمشچ هکنیا تهج هب ملع ن آ رد
م ه اجنیا هکی تر و سرد ، دنیوگی م ﴿نَیْدِلًا مَوِّیْ کَلِمًا﴾
نیا رطاخه ب ام اما ، تسا ﴿نَیْدِلًا مَوِّیْ کَلِمًا﴾ دنوادخ
. مینیب میناوتی مذ اهباجد و اهه درپ

تابثا و دنتسیند بجاد اهنیا ، ریخند : داتسا
میوگب میناوتی مذ ی نعید ؛ دنکی مذ ادعام ی فذ ، عی ش
رد سپ ، تسا هتفگ ﴿نَیْدِلًا مَوِّیْ کَلِمًا﴾ اجنآ رد نوچ
: دیامرفی م ی رگید هیا رد .تسیند ﴿کَلِمًا﴾ اجنیا

عَزَنْتَوُ ءَأَشْتَنَمْ كَلْمًا يَتَوْتُ كَلْمًا كَلِمٌ مَّهْلًا لِقُ
ءَأَشْتَنَمْ لُدْتَوُ ءَأَشْتَنَمْ زَعْتَوُ ءَأَشْتَنَمْ كَلْمًا

¹ (رَيْدَةً مِّنْ شِدْكِ لِيَأْكَفِّرُنَا بِرَيْحَانٍ كَرِيمٍ)

می آید، دشاب طلاغاً لاصاً ریوشتگی رگا
فرصت آید یعنی!؟ مینگی لک هیجوت ار نا میناوت
هب میناوتی م، دوشی م باجد ندب نیا مکنیا
لَفْسَاءً هدام و ندب نیا سفند هک مییوگب لک روط
ربمغیب ردقن آما مکنیا لاثمبابنم!؟ تسا (مَنْ يَلْفَسْ
ربمغیب ندید دوزخ هک میشاب هتشدات سود ار مرکا
ادخ هب میناوتند هک دوشب ی باجد ام یارب مرکا
ربمغیب هب! دنکی من (مَنْ يَلْفَسْ لَفْسَاءً) ار ربمغیب، میسر ب
مینک تسرد ار دوزخ دید دیاب!؟ تسا طوبرم هچ
و ایند روما هب قلعت باجد م هی نعیه هدام باجد
(مَنْ يَلْفَسْ لَفْسَاءً) سپ ی بقع روما هب قلعت باجد م
درادنی طبر هدام دوزخ هب لاصاً

دوشب بجوم و دشاب سفند دودحم رد هچره
تائیت هب اکتا هب دوبعم هب اکتا زان اسنا هک
می ملاوعلامظاً و ایند ملء، دنک ادیب فارصنا
چیه هچرگ، دیناوخب م هفسلف امشرگا ی تد؛ دوش
نیمه رگا ی لو، درادن تاینیند و ایند هب ی طبر
هک دوشب ی باجد امش یارب هفسلف ملعت و سرردت
امش یارب نیا دوزخ، دیور بقدر راب ریز دیناوتند
هک ی باجد، دوشی می ناملظ باجد و ملاوعلامظاً
ش دوزخ تابهتشم و تایناسفند دودحم رد ار سفند
تسا هتشدات هگد و هدرک راتفرگ

هدرک ریسرتلاب ملاوعدرد هک ی سک آید: ذیملت
وایارب اهزیچی لیخ م هشریس نیا رد و تسا
ی لو تسا هتشدگ سفند جرادم زا و هتشد فشک
رد ی عناوم و تسا هدیسنرق لاطا ماقم هب زونه
رد م ه و ا، تسه ق لاطا ماقم هب ندیسر اتش هار

¹ ۲۶. ۲۶. ۱ (۳) نارمعلأ هروس

تسا ملاو علام لظاً

تسین ملاو علام لظاً رد رگید وا ، هنذ : داتسا
ی اهباجد نآ اهتتم ؛ تسا ملاو نآ رد مکل
ی رگید ی اهباتک و باسدش دوزخ ی ارب ی ناروند
دراد .

ربمایپش یامرف رد ی لمع تمکد تلیضف

میهاربا ترضد و مرکا

: ملاسلا هیلع ملوقب راشأ ن فلأ اذھ ی ا و

1 «. الله ق لاخا ب او قلخت»

مرکا لوسر ترضد و «و

تمکد) ن فنیا بملمسد و ملا و هیلع الله ی لصد

: دندومرف هک ی یاجنأ رد دندومذ هراشا (ی لمع

] «»! دیوشد ق لختم الله ق لاخا به»

الله ق لاخا به ق لخت ی لمع تمکد همرمذ

الله ق لاخا به ناسنا تا کلم و ق لاخا ی نعید ، تسا

الله ق لاخا به ق لخت ترابع نیا هتبلأ . دنک ادیپ هبشت

هیضق نیا ارهاظ و تسا هدمایذ هعیشد تایاور رد

ی دهم لام موحررم و 2 تسا هشد ل قذ ی لازغ زا

3 ، دناه دومرف ت اداعسلا عماج رد هک مه ی قارذ

تدم نم . دناه درکذ رکز اجنأ رد ار هعیشد داننسا

ق لاخا ب او قلخت» ایآ هک متشگی م نیا ل ابند به ی دایز

ادیپ زونه ی لو ؛ هنذ ای تسه هعیشد تایاور رد «الله

4 . م ادرکذ

5 «بَن يَحِلُّ صِلَابِي نَقِحًا أَوْ ﴿ : ملوق ی ف ملاسلا هیلع ل یلخا ی عدتسا و

نیا ملاسلا هیلع ل یلخ میهاربا ترضد و «و

هک ی یاجنأ رد دوب هدرک تساوخرد ار ماقم

ق حلم ن احلاصد به ارم و ﴿ : تشاد هضرع

] «»! ن ادرگ

1. ۱۲۹ ص ۵۸، ج ، راونلأ راجب

2. ۶۱ ص ۱۴، ع ز ج ، ۵، ج ، نیدلا مولع عایح

3. ۱۴۵ ص ۳، ج ، ت اداعسلا عماج

4. ۱۲۹ ص ۵۸، ج ، راونلأ راجب

5. ۸۳ هیأ (۲۶) ءار عشد هروس

زا تسا ترابع «نیحلاص هب قاحلا»
 ناسنا تاذ دوشی م بجوم هک ی تا کلم خوسر
 تقیقد نآ ، لوحت نیا هطساوهب و دوشد لوحتم
 دنکب ادیپ فاشکنا ناسنا یر هوج

هغیرشد تایا رد ی لمعو یرظن تمکد ن آرق

نَسْنِلَاَ أَنْفَلْخَ دَقْلًا: هیهللا هفیحصتلا یف¹ ریشأ امهیلک تمکحلا ی نف ی ل و
 مَثْرًا: رمالا ملاح زارط یه یتلا هتروص یه و²، مَبِوَقْتِ نَسْحًا ی ف
 ؛ هفیثکلا هملظملا ماسجالا نم یه یتلا هتدام یه و³، ن یلْقَسْدَ لَفَسًا هَنْدَرَّ
 أَوْلَمَعَوَ: هغیرظنلا تمکحلا هقیاغ ی ل قرانشا، أَوْلَمَاءَ نِیْذَلًا الْإِ
 هیلْمَعَلَا مَمْت یل قرانشا⁴، تَحْلِصًا

یهیلا هفیحصد رد تمکد ن ف ود ره هب و»
 دیامرفی م هک ی یاجنا رد تسا هشد هراشا
 ماوقن یرتوکیدرد ار ناسنا م هک قیقحتهب []
 تروصد زا تسا ترابع هک []! میدیرفا
 ،رما ملاء نازو رب و طمذرب ناسنا یر هوج
 «طیسب دوجو هضم تقیقد نامه ی نعید

ملاء ن آ هب دناوتی م هک ی دادعتسا هبنج ن آ
 رد هبنج نیا ی لو ؛تسا ناسنا رد طقف ، دسر بر ما
 مه هکلام ی تد ار ی اهوق نینچ و تسیند هیقب
⁵ «تُقَرَّتْ حَلَاةٌ لَمْنَا تُؤْنَدُ وَلَوْ» هکروطنامه ، دندراند
 .تسا بلطم نیا هب هراشا

نیرتن بیبای [نیلفاسلال فسا ات ار ناسنا نیا]
 ی م نیبای [دوجو بتارم هلسلسد زا هبترم
 ترابع هک ،تسا ناسنا هدام نامه هک] میروا
 «تسا فینک هملظم ماسجا زا تسا
 هک تسا ی لاء هبترم نیا ی اراد هک ناسنا نیا
 ی م نیبای ، دوشی من روست ی ولاء چیه ن آ قوفام
 مرگرس یرادهدنخ ی اهزیچ هب ار شدوخ و دیا

1. رهشأ: ل خ

2. ۴. هیا (۹۵) نیت هروس

3. ۵. هیا (۹۵) نیت هروس

4. ۶. هیا (۹۵) نیت هروس

5. ۱۷۹. ص ۱، ج ، ماسلا مهیلع بلطای ی ل آ بقانم

!دنگی م

«مگر آن کسانی که ایمان آورده‌اند (که آنها از ردّ به أسفل السّافین استثناء شده‌اند).»
و این اشاره است به غایت حکمت نظریه که عبارت است از ایمان به مبدأ و معرفت
مبدأ و پروردگار «و هو همامک»

هُبْجِی نَعِی ؛ تَسَا ی عَقَاو نَا مِیَا هُبْتَرَم نِیَا
و اَدِیْم ل نَاسِم هَب تَبَسْذ ا ر دُوخِی نِیْقِی و ی دَاقْتَعَا
؛ دِرَاد ی بْتَارَم نَا مِیَا هَب تَبَلَا . دِنْکِی م ز رَحْم دَاعَم
هُلْحَرَم هَب هَک تَسَا ی دَا ر فَا نَا مِیَا نَا ی لَاب هُبْتَرَم
ی نَا مِیَا نَا ی نِیَا پ هُبْتَرَم و ، دِنْسِرِی م نَا مِیَا ل مَکَا
ی قِیْقَد نَا مِیَا هَب چَرگ ، تَشَاد نَا ی فِسْوَبَا هَک تَسَا
دُوبْذ .

هَب تَبَلَا . تَسَا ی رِظْذ ت مَکَد هَب طُوبِرَم نِیَا
، ل بَق ل ا کْشَا نَا مَه و تَسَا ل بَق نَا مَه ل ثَم مَه نِیَا
نَا تَمْدَخ هَک ر و طُنَا مَه ی نَعِی ؛ دِیَا ی م مَه ا جْنِیَا ر د
دُوجُور د ی رِظْذ ت مَکَد ت قِیْقَد دِیَا ب ، م د ر ک ض ر ع
طَقْف وَا ی ا ر ب ل نَاسِم نِیَا هَک نِیَا هَک ، دِنک ا دِی پ ی لَجْت وَا
ا ی م ر کَا ل و س ر ت ر ض د . د شَاب ل ی ل د و نَا ه ر ب ا ب
د نَا ه ت ف گ ز نَا ر ب م ا ی پ زَا م ا د ک چ ی ه ا ی م ی ه ا ر بَا ت ر ض د
! ن ک ی نَا ه ر ب ا م ی ا ر ب ا ر ل نَاسِم نِیَا ، ا یَا د خ هَک
تَا ی رِظْذ ا ی و تَا ی ل وَا زَا و مِی نِی چ ب تَا م د ق م ی نَعِی
هَب و مِی ن ک ت س ر د م و س د و م و د و ل وَا ل کْش د ، ی ع ط ق
ت قِیْق د هَک تَسَا نِیَا ش یَا ن ع م هَک ل ب ! مِی س ر ب ه جِی ت د
، فَا ش ک نَا و ح ن ه ب ا ه نَا دُوجُور د ی رِظْذ ت مَکَد
دِنک ا دِی پ ی لَجْت .

ی م مَاجِنَا هَب تَسِیَا ب و هَب تَسِیَا ش د و ب و خ ل م ع و ﴿﴾
ت مَکَد هَک نِیَا هَب تَسَا ه ر ا شَا نِیَا و ﴿﴾ . دِنْد ه د
و د س رِی م مَآ م ت ه ل ح ر م هَب ا ه نَا دُوجُور د ه ی ل م ع
« . دُوشِی م ح ل ا ص ل م ع ا ه نَا ل م ع

هَب ل م ع و تَا د هَا ج م و تَا ب قَا ر م ا ب ی نَعِی
ر د ا ر ی ل م ع ت مَکَد هُبْجِی ، ه ی ع ر ش د فِی ل ا ک ت
ی تَش ز و ه ل ی ذ ر تَا ف ص د و دِنْکِی م ق ق ح م نَا ش د و خ

هې، دودخسار اهنأ دوجو رد تیلهاجر رد هک ار
دیامنم لیدبتن ییناحور قلاخا و هاضافات اکلم
جایتحتاء و یلمعت مکدی ارب یی اغتاءنیا
تسا یلمعت مکدهبام زاینو

هتسیاش و حلاصل لمعزا ریغبوخلمع
یو دشاببوخلمع کی هکتسا نکم و تسا
درم هک دینک ضرفل ائمباینم. دشابنهتسیاش
هې دیهاوخم و دینکی متوعدن اتلزنم هې گرزب
ی ییاذغ و ارب تقوکی؛ دیرانگب مارتحا و
،اقأ» :دینکی لواؤس و ارب تقوکی اما، دیر و آ
هک ییاذغ نآ و «؟ دیراد تسود ییاذغ هچ امش
«حلاصل» نیا. دینکی مخبط و ارب دراد تسود
ییاذغ هرخلأاب نوچ، تسا بوخی لوآ. دوشی م
و ا دنکی م رپار ش مکشهک دیاهتشاذگ و ا یولج
نیا و دیاهتشاذگ و ا یولج ملک لاثم، دوشی م ریس
و دینکل اوؤس هکتسا نیا حلاصل یو؛ تسا بوخ
ای دنراد تسود کیلشیش ناشیا هک دینیب
ب. بابکولچ

ش یامرفردی لمعو یرظنت مکد

نینمؤماریمآ

هیلمعأ ؤوقلا لامکنم ربتمعلا نأب راعشلا و
هیرظنلانم و، داعمأ ؤاجنو شاعمأ ماظنهېام
امهنیب امیفر بدتلا و داعمأ و ادبمأل اوحابم لعلا
نینمؤماریمأ لاق، رابتعلا و رظنلا ق د نم
و هسفنأ دعأ أعرما الله محر» :ملاسلا هیلع
یلا و نیای ف و نیانم مءع و هسمرأ دعسا
1» .نیا

توقل لامکزا هچنأ هکنیا هې راعشلا تهجهې
و ایند ماظنهک تسا نیا تساربتعم هیلمع
» .دوشبل یصحناسنا ی ارب ی بقع تاجن

هـ و وحذ نیر تهـ به دیاب ایند نیا رد ناسنا
 هکلب ، دشاب هفرم هکنیا هن ؛ دنکی گدنز هجو نسحاً
 ش مارآ و ی تحار هک دشاب ی ای گدنز و ای گدنز
 یر تمکل ایخو و رکفو و دنک نیمآت و ای ار بی رتشیب
 نیا رد ندرکی گدنز ه و حذ نیر تهـ به . دشاب هتشاد
 هن ، دشاب رتشیب ناسنا ش مارآ هک تسا نیا ایند
 دیاب نینچم هـ . دشاب هتشاد یرتشیب لوپ هکنیا
 هک دشاب ی دارفا زا و دنک ادیپ تاجنم هـ و ای یابق
 هیلعم تمکل امکنیا . دنتسه دنمتداعس اجنآ رد
 تسا .

هیلعم تمکل رد هئسم هـ نیاربان
 :تسا ه دش ه دناجنگ

رظنه طقنزا ی نعید ، تسال ز نم ریبدت :ل و
 هر خلأابن وچ ، در و ایب دو جو به ی ماظن دناوت بدل ز نم
 ؛ دشاب هتشاد ی عامتجا ی گدنز دیاب ناسنا
 تسایس دناوتب هک تسا ندم تسایس :مود
 ؛ دنک

طوبرم نیا هک تسای صخشق لاخا :موس
 .دوشی م داعم بهـ

هـ و قل امکنیا هچنآ هکنیا به راعشا تهجهـ و]
 به ناسنا هک تسال نیا تسال ربتم هیرظن
 ریس نیا رد [و دنک ادیپ ماع داعم و ادبم تیفیک
 هتشاد ربدهـ ، داعم و ادبم نیب ی دو عصو ی لوزن
 .» .دشاب

هـ دش ادیپ تائشن نیا روطچ هک دنادب ی نعید
 زا سپ ی کی هک ی لوقع و ا ههطساو و ، تسال
 ی ناسک هچ دنراد هدهع به ار تیلاع هبترم ی رگید
 به قلخ ملاء رد رما ملاء لوزن ه و حذ و ، دنتسه
 دادعتسا زا و ناسنا تشگرب و ، تسال تیفیک هچ
 .تسال تیفیک هچ به و اندمارد تیلعف هـ لحر م بهـ

تر ضد (هئسم ود نیا هب راعشا تهجبه) [«
 ادخ»]: دنیا مرفی م ماسلا هیلع نینمؤمار یما
 ی ارب لاوا هک دزرمایب ار ی سک ردام و ردپ
 ه لحر م هب ار ش دوخ و هدرک دادعا ش دوخ
 ش دوخ راک ل ابند هب و تسا هدناسر تیلعف
 و ،تسا هدرک ی رکف م ه ش ربقی ارب و ،تسا
 هدرک ی رکف م ه ش یاقفر و ناگدنامزاب ی ارب
 و ،(تسا هتشاذگی لوپ اهنا ی ارب لاثم) تسا
 تسه ی تیعموم هچ رد و تسه اجک زا هک دنابد
 «». دوری م اجک هب و

نویهلایا هفسلافا تزمز نینفا کنیز ی لا و
 :ملاسلا مهیلع عایبلااب ایسات اولاق شید
 ی ف ع قو امک «.هلایاب هبشتا ی ه هفسلافا»
 :ملس و هلا و هیلع الله ی لصدی وینا شیدحا
 طاحالا یف یعنی ¹ «.الله قلاخاب اوقلخت»
 .تاینامسجنا ن ع درجتلا و تامولعملاب

رد دناهدرک هراشا ن ف ود نیا هب هفسلاف و [«
 :دناه دومرف [ایبنا هب ی سات ل اح رد هک ی یاجنا
 رد هک روطنامه] «.تسا هلا هب هبشت ،هفساف»
 قلختم الله قلاخا هب» :تسا هدمآ ی وینا شیدح
 ل اعتم دنوادخ هکی روطنامه ی نعید [«!دیوش
 دیاب م ه امش ،دراد تائیت هب ی نیع هطاحا
 درجم و دیشاب هتشاد تامولعم هب ی ملع هطاحا
 «.دیشاب تاینامسجنا زا

«تاینامسج» اجنیا رد هک دش ضرع هتبلا
 ؛درادن اعتم تاینامسجنا درجت نوچ ،تسا طلاغ
 .دشاب تاینامسج هب قلعت زا درجت دیاب هکلب

مولع ریاسد رب تمکد ملع تفارش تدع

؛دیدع تاهج ن تمکحلا قرش ی فخیلام
 .دجولاس فنل ابیس لب ،لمکلا هجولای لع عایشلا دجول ابیس تراص اهنا :اهنم

ی اهدیدع تاهجنا تمکد [هک دنامذ ی فخم] «
 ؛دراد فرش

دوجو ببسد ،تمکد هک تسا نیا اهنا زا ی کی
 ،تمکد هکلب] ؛تسامتا و لمکا هجو رب عایشا

1. ۱۲۹. ص ۵۸، ج ،راونلا راجب

«[.تسا دوجو س فذ بسد

أببس» :دومرفی م هک دوب رتهب اجنیا رد هتبلأ

دوجو زا ،تمکد نوچ «دوجولا س فذ تفرعمأ
دوجو یارب بسد تمکد هکنیا هذ ،دنکی م شوارت
تمکد زا تیلولعم ماقم رد دوجو ی نعید ؛دشاب
.تسا تمکد هب تبسذ تیء ماقم رد هکلب ،تسین
دوجو تفرعم ببس» :میوگب هک تسا رتهب س پ
:دنیا مرفی م همادا رد م ه ن اشدوخ نوچ «.تسا

ریخذ دوجولا و .مدلایا و مداجیل نکمیلأ ،میلء وهام یء دوجولا فرغید م اذ
ی دوجولا ریخا ی فلأ فرشد لا و ،ضحم

هتخانش تسه هکی روطنأ دوجو رگا نوچ»
دوجو هب ار نأ ادخ هک تسین نکم ،دوشذ
دوجو دوخلوا دیاب س پ ،دنک دیلوت و درواید
ی لولعم و یء ی اهبنج نأ ات دوشب هتخانش
،دوجو .دوشبن شور نأ دلوم و دجوم یارب نأ
ریخذ رگم تسین ی فرشد و تسا ضحم ریخ
«ی دوجو

:میدناوخ هموظنم رد م هلابق نوچ

لوقید *** ن م ل ض دق م کف م ادعأ رشا و
ان مرهلا امذن ادزیلاب
تسا مدعأ هبنج زا ی شان هشیمه رشد هبنج ی نعید
دوجو زا رشد نیاربانب ،تسا ریخ دوجو نوچ و
دنکی مذ شوارت

تَوَيْدِن مَوَلَو :ی لاعتد لوقی فزومرم ی نعملا اذھ و
2. ﴿ارْيِثْكَ اَرِيْذِيْ تَوْأ دَقْفَةً مَّكْحَلًا﴾

دناوخذ لوق رد تسا ی فخم انعم نیا و] «
تمکد وا هب هک یسک ﴿:دیامرفی م هک ل اعتم
﴾. دوشی م هداد وا هب ریثک ریخ ،دوشد تیاند
ی دوجو هصدزا ی رتشیب هرب هک ی سک ی نعید
هک ی سک و دشد هاوخذ وا بیصذ ی ریثک ریخ ،درید

1. ۵۲۸ ص ۳ ج ، هموظنملا حرشد
2. ۲۶۹ هیا (۲) مرقد هرود

ضحم ریخ تقیقد هب، دسرب دوجو تقیقد هب
تسا هدیسر

ی فأمیکد هسفن ی لاعت الله ی مسد رابتعلا اذهد و
نَم لَیَزِنْتُمْ وَ ه ی ذلّا دیجما هباتک ن م ی تش عضاوم
و تمکحاب هایلوا و هاینبا ف صو و ¹، ﴿دیمد میكد
ذِاَوْ﴾ : لاقفت ایوهلا ق ناقحب ءامكد نینابر مهامسد
لاق و ²، ﴿هَمَّكِحَو بَتِكَ نَم مُكْتِنَاءَ اَمَلًا نَیْبِنَا قَئِیْمٌ لِّلّٰهٖ اَذَا
³، ﴿هَمَّكِحًا نَمَقْلًا اَنِیْتَاءَ دَقْلَو﴾ : نامقل نأش ی ف اصوصد
و نانتملّا ضرعم و ناسدلا قایسد ی ف کاذلک
قروکذملا تمکحاب فوصوملا لا ای میکحلل ی نعم لا
باهدر عاطسید لا ی تلا اهدد

دوجو دنوادخ تقیقد هک) رابتعا نیا هب و «
تسا ضحم ریخ ضحم دوجو و تسا ضحم
متا و لمکا هجو ربار ءایشا دوجو دنوادخ و
عضاوم رد] دنوادخ (تسا هومرف میظنت
زا) هک تسا ی باتک هک دیجم ن آر قزا ی اهدید
هب [تسا هشد ل زان ی دیمد و میكد دوجو هیحان
تسا هتفگ میكد ش دوخ

فیصوت تمكد اب ار دوخ ی ایلوا و اینبا و]
تیبوبر هبنج) ی نابر ار اهنا و [تسا هومرف
قیاقد هب میكد و (تسا هشد تیوقت اهنا رد
و﴾ :تسا هومرف و هدیمانت ادوجوم و تآیوه
هب ن م ی تقو هک تفرگ قاثیم ن یببب ز ا اد هک ی تقو
ادا ار تلسر امش) ﴿مداد تمكد و باتک امش
ره هب و دیراپسبش لها تسدهب ار اهنا و دینک
نأش رد اصوصد و] (دینکد رانگاوی سک
تمكد نامقل هب ام اقیقحت و﴾ : دومرف نامقل
﴿میتخوما

ضرعم رد و ناسدا قایسد رد اهنا همه
ی ارب ی یانعم چیه و .تسا دابع رب نانتما

1. 42 هیا (41) تلصف هروس

2. 81 هیا (3) نارمعلآ هروس

3. 12 هیا (31) نامقل هروس

تسا ی تاذ ن آ میكد :هكنا رگم تسین میكد
 هك تسا هدش فصتم ی تمكد نیمه هب هك
 هب تفرعم زا تسا ترابع هك دش ركذ ش دد
 رگید دسر بانعم نیا هب هك یسك .عایشا قیاقد
 «.دنادرگربار وان اوتی مذو تسینل اوز ل باق

ءادها ملسر و دوعملا تاذ نم قرشأ دوجولا ی فس یل نأ فوشكلا رهأظلا نم و
 و اهفرش هجو ی لجنأ دقف ،تمكحلاب ی لاعت مفصو ءلاؤهن مءلاك و ،ملبس حضوا ی ل
 .اهدجم

تسا نیا تسا نشور ی لیذ هك ی اهلئسم ن آ
 و [دوعم تاذ زا فرشا ،دوجو رد هك
]باهار نیرتحضاو هب وا رگت یاده ن لاوسر
 م ه) اهنیازا مادکره دنوادخ و ،درادن دوجو
 فیصوت تمكد هبار (ن لاوسر م ه و ش دوخ
 تمكد دجم و فرش هجو سپ ؛تسا ه دومذ
 «.دش نشور

هب هك ی تفرعم زا تسا ترابع تمكد سپ
 زا ماقم نیرتلاب و ریثک ریذ ،تفرعم ن آ هطساو
 دوشی م تیاذع ن اسنا هب دجم و فرش رظنه طقذ

هفسلف ملعت بوجو

فِرطُ عاتیا و اهنم فحتء ادها ی لاعت أنلف ،اهدجن و اهروغ ملاعم ج اهنتا ن ذل نبجیف
 أم ردقب اهنیهارب و اهجد ص یخت و اهنیانوق و اهلوصا دیهمت ی لء لبقتا و ،اهیف
 لضفا حیثافم نأف ،یلعألا أدبملا نم انیلع¹ هدارا و ی تشد تاقرفته عمج و ،انل ی تأتی
² .عاشین نم هیتوی ،الله دیب

و میدیمهف روطنیا ار تمكد ی انعم هك لا اد
 تمكد فرش و دش نشور ام ی ار ب تمكد تیاغ
 هك تسا بجاو ،تشگ راكشا ام ی ار ب مولء هقیب رب
 ی فحت و مینک تکرذن آ دجن و روغ ملاعم ی وس هب ام
 زا ی یاه فرط و مینک ادها و میروایب ار ملاعم نیا زا
 هك ردق ره دیاب و ،مینک اطع ار تمكد ملاعم نیا
 دهم ی نیناوق و لوصا هك مینک لابقا ،میراد تردق
 نشور و هدرک هصلاخار ن آ نیهار ب و ججد و مینک
 نیا .مینک عمج تسه هك ار ی تاقرفته همه و مینک
 آقیقتن و چ [،تسا هدمآ ام ی ار ب ی لعا أدبم زا هدارا
 یسك ره هب و تسا وا تسد رد تلخیص ی اهدیلک

¹ قدر او :ل خ

² ۲۲ و ۲۱ ص ۱، ج ،قیلعتملا تمكحلا

»]. دهدي مدهاوخبهك

دمحمل آ و دمحمي لعل صدمهلا